

ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ

Інвалідність призводить до обмеження життєдіяльності дитини, її соціальної дезадаптації, обмеження здатності до самообслуговування, орієнтації, контролю за своєю поведінкою, спілкування, внаслідок відхилень у фізичному та психічному розвитку. Система навчання таких дітей не досконала. У зв'язку з цим потрібно вирішувати комплекс соціальних, психологічних і медико-педагогічних проблем із соціальної орієнтації таких дітей.

Психосоціальна підтримка – це процес, який дає можливість людям зі слабким здоров'ям або особам, що отримали інвалідність у результаті психічних розладів, досягти свого оптимального рівня незалежного функціонування у суспільстві.

Дану проблему вивчали такі дослідники, як: В. Андрущенко, В. Бондар, Т. Добровольська, І. Каткова, А. Капська, Н. Морозова, А. Суворов, Н. Шабаліна, Н. Шапкіна, М. Ярмаченко та ін.

Проблема організації психосоціальної підтримки дітей-інвалідів полягає в устаткованому розумінні, що діяльність центрів соціальної допомоги та реабілітації дітей з обмеженими можливостями та соціальних працівників має відбуватися на основі медичної моделі інвалідності. Але виходячи з цієї моделі інвалідність розглядається як недуг, хвороба, патологія, що є неприпустимим при роботі з дитиною, оскільки дана модель ослабляє соціальну позицію дитини, що має інвалідність [2, с. 5–6].

Діти-інваліди потребують реабілітації. Виділяють такі моделі реабілітації дітей-інвалідів: медичну, соціальну, політико-правову, культурного плюралізму. Розглянемо соціальну модель, вона полягає в тому, щоб допомогти батькам свідомо проаналізувати ситуацію та власне становище, змінити життя, їхню власну роль у житті дитини і своє призначення. Соціальна модель психосоціальної підтримки має два етапи:

Перший етап – соціальної реабілітації дитини з обмеженими можливостями – допомогти батькам змінити своє життя так, щоб зберегти активність дитині у соціумі.

Другий етап – входження у життя сім'ї дитини-інваліда. Завдання другого етапу – створення групової взаємодії та взаємодопомоги батьків та родин, що виховують осіб з обмеженими можливостями [1, с. 48–56].

Провідним компонентом соціальної роботи з даною категорією дітей є формування індивідуальності, її соціалізація з урахуванням потенційних можливостей і потреб кожної дитини. Побудова взаємозв'язків дитини з мікро- і макросередовищем, розвиток її збережених психофізичних можливостей, організації дозвілля, творчої та ігрової діяльності, допомоги у самообслуговуванні і пересуванні, організації оздоровлення, також розробці і реалізації програм реабілітації дітей-інвалідів.

Завдання соціального педагога в тому, щоб створити так і соціально-педагогічні умови, які сприятимуть внутрішньому управлінню індивіда,

досягненню ним своїх цілей, реалізації різнобічних типів поведінки, гнучкої адаптації. Необхідно створити атмосферу безпеки, ситуації, в якій відсутнє зовнішнє оцінювання. Завдяки творчій адаптивній поведінці вона діятиме продумано, буде прагнути до самостійності, гармонійності, а коли спрямовуватиме свої зусилля на досягнення власних цілей [3, с. 23–25].

Отже, психосоціальна підтримка дітей-інвалідів базується на продуманому комплексному підході до кожної дитини, як до особистості.

Список використаних джерел:

1. Борщевська Л. В. На допомогу батькам, що мають дітей з особливими потребами / Л. В. Борщевська, А. В. Зіброва, І. Б. Іванова та ін. – К. : Український інститут соціальних досліджень, 1999. – 79 с.
2. Романовська Л. І. Теорія та практика реабілітаційної роботи : навч. посібник / Л. І. Романовська, Л. М. Джигун, Н. В. Синюк. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 222 с.

Турчінська В. Є. Про організацію соціально-психологічної підтримки розумово відсталих / В. Є. Турчінська // Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції. – К., 1995. – С. 23–25.